

LJUDSKI GLAS

GLASILO OSVOBODILNE FRONTE OB MURSKIH OKRAJEV

Štev. 2 — Leto I.

Murska Sobota 25. februarja 1949

Mesečna naročnina
10 din

Cena 2 din

Fronta vključuje široke ljudske množice v socialistično graditev

Pred volitvami OF

6. marca bodo v vseh naših osn. frontnih organizacijah volitve delegatov za okrajne konference Osvobodilne fronte, ki bodo nato izvolile delegate za III. kongres ljudske fronte Jugoslavije.

Predvolivni sestanki se že vrše po vseh naših vaseh. Na sestankih, ki so predpriprava za volitve delegatov in kasneje za volitve vodstev osnovnih frontnih organizacij, frontovci razpravljajo o dosedanjem delu, doseženih uspehih, pa tudi o pomanjkljivostih in napakah dosedanjega dela. Na predvolivnih sestankih prihaja povsod do izraza volja naših delovnih ljudi, kar dokazuje, da hočejo dati vse svoje sile ne le za ureditev Osvobodilne fronte pri nas,

temveč da so voljni in pripravljeni pod vodstvom Komunistične partije izpolniti vse naloge naše soc. graditve.

Res je, da je delo Osvobodilne fronte v mnogih vaseh precej zastalo. Predvolivni sestanki ugotavljajo, da je vzrok temu največkrat preslabo aktivistično delo med frontovci, nenačrtovitost v delu, nepovezava med množičnimi organizacijami, premajhna skrb za ideološki, politični dvig frontovcev, premajhna mobilizacija že itak ozkih frontnih vrst za reševanje vseh važnih gospodarskih nalog na vasi itd. Predvolivni sestanki ugotavljajo, da bo temu treba v bodoče posvetiti veliko več pozornosti. Predvsem pa bo treba OF v naših vrstah razširiti. V ta namen se

vrše po vseh vaseh množična vpisovanja v Fronto, pa tudi čiščenja. Na mnogih sestankih postavljajo danes frontovci na dnevni red vprašanje čiščenja svojih vrst, kar je vse-kakor pravilno. Predvolivni sestanki ugotavljajo, da mnogi vaški odbori niso izvrševali svojih nalog zaradi tega, ker so tičali v njih ljudje špekulativnega kova, in jim je bila Fronta le krinka pri njihovi špekulaciji.

Množični sestanki frontovcev postavljajo jasne sklepe: očistiti, utrditi in razširiti frontovske vrste, izvoliti iz njih taka vodstva, ki bodo porok za to, da bo Osvobodilna fronta tudi pri nas zavestno in častno izpolnjevala vse naloge, ki jih nalaga naša Partija.

Frontovci iz Rogaševca napovedujejo tekmovanje

Na predvolivnem sestanku Osvobodilne fronte v obmejnih Rogaševcih, so frontovci med drugim sprejeli tudi naslednje tri sklepe:

1. Članstvo OF v naši vasi bomo v najkrajšem času dvignili na 90 odst. celotnega števila volivnih upravičencev. Obvezujemo se, da bomo dvignili povprečje plačevanja članarine na 3 din in dosegli, da bo članstvo plačevalo članarino 100 odst.

Obenem bomo poživeli delo uprave socialnega fonda OF.

2. V svrhu boljše pomoči množičnim organizacijam bo vaški odbor OF skliceval mesečne sestanke odborov vseh množičnih organizacij in društev, a predstavnika teh organizacij bomo vključili v vaški odbor OF, kot redne člane odbora. Na ta način hočemo doseči najožje sodelovanje vseh množičnih organizacij pod okriljem Osvobodilne fronte.

3. Pri volitvah delegatov za okr. skupščino in volitvah vaškega odbora OF bomo dosegli 100 odst. udeležbo. Volitve OF bodo pri nas praznik in manifestacija volje in dela ter ustvarjanja v vrstah frontovcev pod vodstvom Komunistične partije in tovariša Tita.

Frontovci Rogaševca pozivajo v vseh treh točkah k tekmovanju vse vaške odbore OF okraja Murska Sobota.

O bodočem delu frontne organizacije na Cankovi

Da bi izboljšali delo naše frontne organizacije in da bi se okoristili z vsemi izkušnjami iz preteklega leta in odpravili napake pri bodočem delu, je predložil vaški odbor OF na Cankovi svojemu članstvu sledeči plan dela:

Politično delo

1. Vaški odbor OF bo organiziral študijski krožek, ki bo deloval v zimskem času štirinajstredno, v poletnem pa mesečno. Redni študij se bo uvedel s 1. marcem. Na začetne študijske sestanke bo prihajalo najmanj 20 ljudi. To število bomo časoma povečali.

2. Vaški odbor bo skliceval redne mesečne sestanke frontovcev. Ti sestanki bodo razpravljali o vseh gospodarskih in političnih nalogah OF in pomagali pri delu množičnih organizacij. Na teh množičnih sestankih frontovcev bomo redno kontrolirali pravilno izvajanje raznih odkupov in drugih gospodarskih akcij in razkrinkovali vse špekulantske, skupnosti sovražne elemente in jih kot naše sovražnike tudi izključili iz OF.

3. Za izboljšanje kulturno-prosvetnega dela bo vaški odbor storil sledeče:

a) do 1. aprila 1949 bomo v naši vasi ustanovili kulturno-prosvetno društvo v okviru OF, ki pa bo za jejo vse množične organizacije;

b) v kulturno-prosvetnem društvu bomo razvili sledeče odseke: mladinski; in pionirski pevski zbor; dramsko skupino in recitacijski zbor. Dramatska skupina bo dala vsakega leta najmanj 5 edaliških predstav. Društvo bo sodelovalo pri vseh prireditvah;

c) ustanovili bomo vaško štalnico, opremili frontni kotichek

4. Vaški odbor bo vztrajno delal na dvigu naročnikov na razne časopise. Poleg naročnikov na »Ljudsko pravico« in »Slov poročevalca« bomo zbrali predvsem največ naroč-

nikov za »Kmečki glas« in naš lokalni časopis »Ljudski glas«, za katerega bomo zbrali 100 naročnikov.

5. Tekom leta bo vaški odbor OF organiziral 8 gospodarskih in polit. predavanj.

6. Vaški odbor bo imel redne mesečne sestanke, na katerih bo vedno podrobno analiziral delo v tekočem mesecu in na podlagi doseženih uspehov in ugotovitev sestavil podrobnejši načrt dela za drugi mesec.

Gospodarske akcije in organizacijsko delo

Do 1. maja se obvezujemo, da bomo dogradili v surovem stanju naš zadržni dom. Do jeseni letošnjega leta bomo pa dom popolnoma opremili. Da bomo to dosegli, se bomo držali izkušenj lanskega leta in pričeli z delom takoj, čim bodo vremenske prilike ugodnejše. Dom bomo zgradili z lastno prostovoljno delovno silo. S svojimi voznički bomo dovozili ves potreben pesek in gramoz iz Krašev.

Občni zbor sindikata OLO Murska Sobota

Občni zbor sindikata OLO Murska Sobota je dal kratek obračun dela sindikata v razdobju enega leta. V glavnem ugotavlja občni zbor napredek sindikata, so pa še vedno tudi razne pomanjkljivosti. Sindikat OLO je polagal veliko pažnjo predvsem ideološki izgradnji svojega članstva. Po posameznih poverjenstvih so se v okviru sindikata ustanovili študijske krožke, od katerih beležijo nekateri kar vidne in zadovoljive uspehe. V krožke so vključeni vsi člani sindikata, razen gozdnih čuvajev, ki vsled stalnega terenskega dela ne morejo sodelovati v teh krožkih. Opazajo pa se še vedno primeri med članstvom iz Murske Sobotice, da poedinci ne posejajo študija, kar pa večina članov upravičeno graja.

Sindikat ima tudi svojo knjižnico, ki pa ni najbolj obiskana. Članstvo se je udeleževalo tudi pri raznih

2. V posebne frontne brigade bomo poslali iz naše vasi pet tovarišev.

3. Istočasno, ko bomo jačali našo frontno organizacijo s tem, da jo bomo očistili vseh sovražnih elementov, bomo v članstvo sprejemali poštene delovne ljudi in tako dvignili članstvo OF za 50 odst.

4. Vaški odbor OF bo redno dostavljal okrajnemu odboru OF vsa zahtevana statistična poročila. Istočasno bomo potom raznih formularjev in grafikonov ustvarili evidenco nad delom OF in ostalih množičnih organizacij.

5. Vaški odbor OF si zadaje nalogo, da bo pomagal vsem množičnim organizacijam sestaviti in izvajati letne plane, na podlagi plana OF.

Plan vaškega odbora OF sprejemamo frontovci kot važno nalogo v letu 1949. Z izvedbo tega plana bomo usposobili našo organizacijo in njeno članstvo za izvajanje vseh gospodarskih in političnih nalog in se tako temeljito pripravili na izvajanje še večjih nalog v prihodnjih letih.

delovnih akcijah, tako pri gradnji zadržnih domov in pri pripravi materiala za nadzidavo zgradbe OLO. V preteklem letu so člani sindikata OLO storili 1440 prostovoljnih delovnih ur. Člani sindikata o večinoma tudi aktivisti, ki so veliko delali po okraju v raznih gospodarskih akcijah. Letni dopust je izkoristilo 95% članstva. Enega člana pa so poslali na brezplačni letni odhodi. Zbor je pri tem ugotovil, da bo treba v bodoče bolj točno planirati letne dopuste, tako da se bo z Uredbo o plačanem dopustu lahko okoristil sleherni član sindikata.

V novi upravni odbor sindikata so člani izvolili s tajnim glasovanjem najboljše iz svojih vrst. Zbor je sprejel obvezo, da se izdela letni plan dela sindikata, v katerem bo posvečeno še več pažnje ideološki vzgoji, izgradnji članstva in dvigu kulturno-prosvetnega dela.

Kmečka mladina se vključuje v socialistično industrijo

800 mladincev okraja M. Sobota bo do 15. marca odšlo v industrijo!

Delegati slovenske mladine so dali skupnemu Kongresu SKOJ-a in LMJ, ter tov. Titu častno obvezo, da bo poleg 11.000 slovenske mladine, ki bo sodelovala na delovnih akcijah, odšlo v industrijo večje število kmečkih mladincev.

K izvedbi te naloge bo naš okraj doprinesel znaten delež. Okrog 1000 mladincev, ki so po navadi odhajali na razna sezonska dela, ali pa živeli bedno življenje na koščku zemlje, bo do 15. marca odšlo iz našega okraja v rudnike in industrijo. Postali bodo člani ponosnih kolektivov rudnikov Trbovlja, Zagorja, Hrastnika, Mežice, železarn na Jesenicah, Guštanju, Štorah, tovarne Litostroja itd. Tu bodo doprinali največji delež v borbi za blagostanje in boljše življenje našega delovnega ljudstva.

Tov. Tito, Kidrič in ostali naši najvišji predstavniki so na zasedanju Ljudske skupščine FLRJ v decembru lanskega leta nakazali vse možnosti razvoja industrije pri nas. Dokazali so s številkami, da imamo dovolj surovin in možnosti, da zadovoljimo potrebe industrijskih predmetov za naše vasi in mesta. To se pravi zadovoljiti potrebe kmetijskih strojev in orodja in oblek našim delovnim

kmetom, ter s tem izboljšati življenje. Toda to dosežemo le tedaj, če bomo dali našim rudnikom in industriji dovolj delovne moči, to je dovolj ljudi, ki bodo spravili ta rudniška bogastva na dan, ter oživeli stroje v naših tovarnah.

Zato polaga mladinska organizacija našega okraja na to nalogo veliko pažnjo in je energično pristopila k usmerjanju kmečke mladine v rudnike in industrijo.

Aktivni Ženavljci, Markovci, Čepinci in drugi so k tej stvari že resno pristopili. Mladinec Slamkovič Karel se je sam obvezal, da gre v industrijo, s seboj pa bo pritegnil še 10 mladincev, s katerimi je nekoč odhajal na sezonska dela. To je primer visoke zavesti in prepričanja, da industrija predstavlja za njih in vse ostale lepšo bodočnost. Vemo, da tak primer ne bo osamljen. Prav zato, ker se mladina zaveda svojih dolžnosti in razume, da bomo imeli le to, kar si bomo sami ustvarili.

Če bodo mladinski aktivisti pristopili k tej važni nalogi resno in tako tudi tolmачili mladini, potem bodo delegati murskosoboškega okraja ponosno zastopali svojo mladino na IV. kongresu LMS-a, ker bo preko 800 mladih moči ustvarjalo v rudnikih in industriji vsem boljše življenje.

Kmetijski delavci v Rakičanu so zborovali

13. februarja se je vršil občni zbor sindikata kmetijskih delavcev na državnem kmetijskem posestvu v Rakičanu.

Ob polnoštevilni udeležbi članstva sindikata je bil podan obračun dela celotnega sindikalnega kolektiva v preteklem letu.

Za izvedbo in popolno dosego plan-skih nalog v kmetijski proizvodnji posestva v preteklem letu je bilo vloženo veliko truda in dela. Zato tudi uspeh ni izostal. V lanskem letu predvideni plan donosa rži je bil dosežen za 114%, pšenice 100% in pri ječmenu dosežen odstotek največjega donosa. Tudi pri ovsu je bil prekoračen plan in donos dosežen 114%. Poleg tega pa tudi ni zaostajala proizvodnja ostalih kultur. Tako je bila proizvodnja krompirja dosežena s presežkom 56 metrskih stotov na hektar. Pri krmni pesi je kolektiv dosegel donos za 127 metrskih stotov več, kot je bilo predvideno po planu, kar je zopet dovolj zgovoren dokaz, da je sindikalni kolektiv vodil pravičen račun o kmetijski proizvodnji posestva. Tudi donos sladkorne pese je bil po planu presežen v celoti za 71 metrskih stotov. Največ uspeha pa je bilo doseženo pri prekoračenju plana živinoreje. Celoten povprečni plan posestva je bil dosežen za 115%.

Občni zbor sindikata je pa ne samo prikazal uspehe, temveč tudi napake in pomanjkljivosti pri delu in nakazal smernice, po katerih naj se iste čimprej odpravijo. Tako je zbor ugotovil, da bo treba delo po normah, ki je v lanskem letu potekalo le v nekaterih panogah gospodarstva, uvesti povsod.

Upravni odbor sindikata je polagal pažnjo tudi kulturnemu in političnemu, kakor tudi strokovnemu dvigu članstva. Pred kratkim je bil na posestvu končan tečaj za kvalificirane kmetijske delavce. Opazilo se je pa pri tem, da so nekateri člani sindikata vložili premalo truda za svoj strokovni dvig in usposobljenost. V preteklem letu je bila ustanovljena v sindikatu tudi knjižnica, ki vsebuje sedaj 723 knjig. Vendar pa število izposojenih in prečitanih knjig še vedno ne dosega ustrežne višine.

Člani sindikata so se poleg dela na posestvu udeleževali tudi raznih

drugih delovnih akcij. Pri gradnji zadržnega doma v Rakičanu so člani sindikata na državnem posestvu storili vsega 4236 prostovoljnih delovnih ur in s tem veliko pomagali k dograditvi zadržnega doma v Rakičanu. V sklopu sindikata je večje število članov, ki so v teku leta storili preko 300 prostovoljnih delovnih ur!

Ob zaključku zbora so člani sindikata sprejeli naslednje delovne obveze:

1. V najkrajšem času bodo postavljene delovne norme na vseh delovnih mestih;

2. Pravilno razporeditev delovne sile bodo dosegli z uvajanjem brigadnega, desetinskega sistema dela;

3. Uvedli bodo mesečne proizvodne konference, skupno z upravo posestva. Na teh konferencah se bo vedno razpravljalo o konkretnih nalogah v delu, istočasno bo to pregled uspehov v medbrigadnem tekmovanju;

4. Vsaka brigada se bo z vestnim in vztrajnim delom trudila, da na svojih mestih izboljša kvaliteto dela in dvigne produkcijo na najvišjo dosegljivo višino;

5. Proizvodni plan, postavljen za letošnje leto, bodo dosegli 100%. Obvezujemo se, da bodo vložili v delo vse sile, da plan čim višje presežejo;

6. Neopravičene izostanke od dela bodo znižali na minimum in dvignili delovno disciplino;

7. Kot eno važnih nalog je sprejel sindikat tudi obvezo, razvijati kulturno-prosvetno delo in politično zavest in sicer na sledeči način:

a) zajeti vse člane sindikata v študijske krožke,

b) dvigniti čitatelje knjižnice za 50%, prav tako naročnike sindikalnega in ostalega časopisa,

c) člani sindikata bodo v teku leta izvedli 2 večji kulturni prireditvi;

8. Za uresničenje vseh sprejetih sklepov se uvede tekmovanje med brigadami, desetnamami in posamezniki, uredili se bodo grafikonu, na katerih se bodo beležili uspehi v delu, na podlagi katerih bodo potem razglašeni najboljši delavci za udarnike.

Člani sindikata so poslali tudi pozdravno resolucijo Centralnemu komiteju Komunistične partije Slovenije.

Razprava pred sodiščem v M. Soboti

Trije duhovniki in en učitelj so se zagovarjali za svoja nemoralna dejanja

Preteklo soboto se je vršila pred okrožnim sodiščem v Murski Soboti razprava proti trem duhovnikom in enemu učitelju. Obtoženci so se pred ljudskim sodiščem zagovarjali za svoja nečastna in nemoralna dejanja. Na zatožni klopi so sedeli: Bejek Janez, župnik v Pečarjevcih, Soštar Alojz, veroučitelj, Rous Matija, župnik v Gornjih Petrovcih in Berdon Karel, bivši učitelj, sedaj zaposlen pri Ustroju v Murski Soboti. Vsi štirje — predvsem prvi trije, kot duhovniki — dajejo tipičen primer moralnih pokvarjenosti, vsled česar jih je ljudsko sodišče, za njih nemoralna in nečastna dejanja tudi primerno kaznovalo.

Poteku razprave je od pričetka do kraja prisostvovalo veliko ljudi iz Murske Sobotne in raznih vasi.

Vsi štirje so obtoženi nemoralnih dejanj. Leta 1943. so prvi trije obtoženi, duhovniki Bejek, Soštar in Rous, takoj po opravljeni splošni velikonočni spovedi katoliških vernikov zvalili mladoljetno dekletko, Bunderle Anico, takrat služkinjo pri židovski družini Singer, v župnišče v Velikih Dolencih. Pri tem je bil kasneje prisoten tudi soobtoženi učitelj Berdon Karel, in bivši župnik v Velikih Dolencih, Horvat Franc, ki je že pred leti izginil neznan kam. Omenjeni duhovniki, z učiteljem, so Bunderle Anico — potem ko so jo z zvijačo privabili v župnišče — skušali z vinom omamiti in jo s silo zadrževali v župnišči, tako, da ni mogla zbežati. Dekle, ki se je branilo, ni moglo kljubovati štirim, petim podivjanim ljudem. Ko je

bila za obrambo nesposobna, so jo s silo vrgli na divan in pričeli tritati z nje obliko. Pri tem se je Bunderleova z glavo udarila ob zid in se na glavi močno poškodovala, nakar je tudi padla v nezavest. Toda to ni prav nič motilo, niti sprevilo k pametni podivjanih duhovnikov. Nasprotno, ko so jo spravili nazaj k zavesti, so postali še bolj vsiljivi in divjaški. Na skrajno nečasten in divjaški način so jo primorali k spolnemu občevanju trije duhovniki. Obtožena Rous in Berdon sta pa od začetka do konca prisostvovala in odobravalata to divjaško početje. Ko sta že prej tudi sama pomagala dejansko onesposobiti žrtev, se je obema zdelo to početje samo smešno.

Za žrtev — Bunderle Anico — je imelo to težke posledice. Zadobila je težke telesne poškodbe, tako da je krvavela, trpela bolečine in se več mesecev zdravila.

Ze pred tem početjem, sicer istega dne, je obtoženi Soštar Alojz zlorabil svoj duhovniški poklic in položaj kot spovednik tako, da je omenjeno Bunderle Anico prav tako z zvijačo zvalil v zakristijo, pod pretezo, da lahko tam opravi svojo velikonočno spoved. Toda namesto spovedi ji je hotel storiti silo in tako v zakristiji zadostiti svoji pohotnosti.

Kljub temu, da se je o dogodku med ljudmi precej govorilo, ni to obtoženi veliko vznemirjalo, za kar daje zgovoren dokaz ponoven primer nemoralnosti in nečastnega dejanja, ki se je dogodil tri leta kasneje in ki zadeva na prvo-

obtoženega Bejek Janeza. Leta 1946. je bila v Pečarjevcih proslava ob zaključku šolskega leta. Družba zbranih učiteljev in učiteljic iz Pečarjevec in okoliških, bližnjih šol se je prijetno in spodobno zabavala. K družbi je mimogrede prišel tudi pečarjevski župnik Bejek. Vse skupaj je povabil k sebi v župnišče. Povabil so se vsi nič slabega sluteč — odzvali. Toda v župnišču je prišel Bejek zopet na dan s svojo pravo podobo. S plačjo je hotel zbrano družbo opijaniti. Misleč, da je to že dosegel, je pričel delati javno silo prisotni učiteljici Jarc Ernestini, jo s silo stiskal k sebi, poljuboval in trgal raz nje obleko, čeprav se je Jarčeva z vso silo borbila. Iz jeze, ker se mu ni pustila, jo je Bejek sunil in vrgel ob tla, pri čemer se je Jarčeva močno udarila in izgubila zavest. Kasneje jo je zopet vrgel na posteljo in ji hotel storiti silo, nakar ga je žrtev ugriznila v lice in s pomočjo učiteljev pobegnila iz župnišča izpred pobesnelega duhovnika, ki je na tak podoben način hotel na Jarčevi zadostiti svoji divjaški telesni pohoti.

Vendar niti to še ni vse. Za prvoobtoženega Bejeka to niso prvi slučajni nemoralni in pokvarjenosti. Ze januarja 1939. leta je Bejek primoral — prav tako z vinom in silo — Horvat Gizelo iz Pečarjevec, da je spolno občevala z njim v župnišči. Horvatovi se je rodil otrok, za katerega pa Bejek ni hotel priznati očetovstva. Sele ko mu je Horvatova odločno zagrozila, da ga bo ovdadila, je to priznal. Prav tako moralna pokvarjenca, kot prvoobtoženca, sta tudi duhovnik Rous in učitelj Berdon.

posebej zanj, ki vrši poklic duhovnika in o tem uči svoje vernike. Toda Soštar je na to dal le odgovor, da bo ta greh že on sam »odmolil« in namesto da bi žrtev, ki se je branila, pustil v miru, le še bolj divjaško napadal, dokler se ji ni končno posrečilo pobegniti.

Razprava je prikazala obtožence v njih pravi luči, v luči skrajnih nemoralnosti in pokvarjenosti. Kot take jih je ljudsko sodišče tudi kaznovalo.

Ljudsko sodišče je izreklo zaslužen kaznen

Za svoje nemoralno početje so obtoženci prejeli zaslužen kaznen. Ljudsko sodišče jih je vse štiri obsodilo in izreklo naslednjo sodbo:

Bek Janez je obsojen na 2 in pol leti odvzema prostosti s prisilnim delom in izgubo posameznih državljanških pravic za dobo 5 let in sicer: izgubo volilne pravice, pravico do pridobitve ali opravljanja funkcij v družbenih organizacijah in društvih, na izgubo pravice javnega nastopanja, pravico nošenja častnih naslovov, redov in drugih odlikovanj in izgubo pravice do državne ali druge javne službe.

Poleg tega prepoved opravljanja duhovniškega poklica za dobo petih let.

Soštar Alojz je obsojen na 2 leti odvzema prostosti s prisilnim delom in iste stranske kazni za dobo petih let, kot prvoobtoženi.

Rous Matija je obsojen na 8 mesecev odvzema prostosti s prisilnim delom in iste stranske kazni kot Bejek in Soštar, za dobo enega leta.

Berdon Karel na 6 mesecev odvzema prostosti. Vsi štirje obtoženci pa so obsojeni še na nerazdelno plačilo kazenskega postopanja.

Razprava je jasno dokazala, da so se zagovarjali pred ljudskim sodiščem ljudje, družbi škodljivi in nevarni. Izkoriščujoč svoj duhovniški položaj in versko čustvovanje katoliških vernikov,

Tudi v Budincih bomo gradili zadrugi dom . . .

Po zgledu naših sosednjih vasi — Zvenavlja in Čepince —, kjer so že lansko leto dogradili zadrugi domove, smo sklenili tudi mi, zadrugičniki gorke vasi Budinci, da si v letošnjem letu postavimo v svoji vasi zadrugi dom. V lanski jeseni smo pričeli razmišljati o tem, vendar ni šlo tako enostavno. Čeprav je bila večina vaščanov za gradnjo, je bilo še vedno nekaj takih, ki so pričeli po vasi strašiti s »skupnimi kotli« in drugimi takimi izmišljotinami. Toda tekoma zime smo na sestankih do kraja razkrinkali vse take razgrajbe in nergače in danes že složno pripravljamo material, potreben za gradnjo doma. Zgradili si bomo velik in lep zadrugi dom, ki bo v ponos vsej naši vasi. Sklep, da se bo gradil zadrugi dom, je sprejela na množičnem sestanku vsa vas. Zato stari nergači in nezadovoljenci ne morejo več priti do besede. Uvideli smo, kaj vse nam lahko prinese zadrugi dom, zato smo pristopili k delu prav vsi, ki pošteno mislimo in hočemo delati, ustvarjati, dvigniti naše kmetijstvo, naše gospodarsko in kulturno znanje. Tekom meseca januarja in v februarjskih dneh smo nakopali potrebno glino za izdelovanje opeke. Opeko bomo izdelali z ročno izde-

lavo in jo žgali na gradilišču. Pripravili smo tudi že potrebna drva za žganje opeke. Pripravljamo tudi že gradbeni les. Iz izkušenj nekaterih naših gradbišč zadrugičnikov domov, ki so v lanskem letu dosegli velike uspehe pri delu z brigadnim sistemom dela, smo tudi pri nas že sedaj uvedli tak način dela. V vasi imamo dve mladinski in tri frontne brigade. Čim bo vreme ugodnejše, bomo začeli s kopanjem temeljev in izdelavo opeke. Dovažamo že tudi gramoz in pesek.

Zadrugičniki iz Budincev pozivamo vsa gradilišča zadrugičnikov domov, ki so letos pričela z gradnjo in že vrše pripravljala dela, k tekmovanju. Mi hočemo še pred letošnjo žetvijo imeti naš zadrugi dom pod streho.

Zadrugičniki Budincev

Na tečajih se vzgaja novi zadrugičniki kader

Pred dnevi je bil v Murski Soboti zaključen že četrti zadrugičnik tečaj. Ocene, ki so jih dali tečajniki na zaključnih izpitih, kažejo dokaj dober uspeh. Od 26 mladincev in mladink, ki so posejali tečaj, je doseglo 8 odlično oceno, 13 prav dobro, ostali pa dobro in zadostno. Učna snov je bila precej teža, predvsem še, ker je že proti koncu tečaja prišel v učni načrt nov kontni plan,

Slovenska Koroška v luči mirovni pogajanj

V Londonu so se 9. februarja zopet sestali namestniki zunanjih ministrov Sovjetske Zveze, Združenih držav Amerike, Anglije in Francije, da se pogovore, kakšen naj bi bil osutek mirovne pogodbe z Avstrijo. Ze večkrat so se diplomati razgovarjali o teh vprašanjih na mednarodnih konferencah. Sporazumeli so se o 30 členih osnutka mirovne pogodbe. 18 členov pa je ostalo neresenih. Med temi neresenimi členi so najvažnejša vprašanja naših ozemeljskih in reparacijskih zahtev in vprašanje nemške imovine v Avstriji, ki po določitih med vojno sklenjenih sporazumov pripada Sovjetski Zvezi.

Na ozemlju Slovenske Koroške živi danes še okrog 120.000 Slovencev, ki so izpostavljeni stalnemu raznarodovalnemu in gospodarskemu pritisku. Navajamo samo nekaj podatkov, ki pa dovolj zgovorno pričajo, kako težko živijo naši koroški bratje, odtrgani od domovine. Po koncu vojne so do danes na Koroškem zaprli 280 Slovencev. Angleške okupacijske in avstrijske oblasti so obsodile več kot 100 Slovencev. Izvršile so 390 hišnih preiskav. Teroristične »Wurffkomande«, ki jih sestavljajo bivši nacisti, so napadle več kot 300 Slovencev, članov OF. Sedanje avstrijske oblasti so razpustile 43 prosvetnih društev, nacisti pa so izropali 11 društvenih domov in požgali okrog 90.000 slovenskih knjig.

Jugoslovanska vlada je vselej skušala prispevati k hitri, toda res demokratski rešitvi vprašanja mirovne pogodbe z Avstrijo. V ta namen je celo zmanjšala naše upravičene zahteve. Naša vlada zahteva sedaj samo še tisto ozemlje, na katerem živijo še danes v strnjenih naseljih Slovenci. Tudi stopeneset milijonov dolarjev odškodnine, ki jo zahteva naša vlada, je prav tako v očitnem nesorazmerju s škodo, ki so jo prizadejali našim narodom med vojno avstrijski in nemški nacisti. Naši vladi je doslej samo z velikimi napori uspelo rešiti 10 odst. tiste naše imovine, ki so jo okupatorji nasilno odpeljali iz naše domovine.

Doslej je edino Sovjetska Zveza upoštevala in podpirala upravičene zahteve naših narodov, dočim zapadne velesile sploh nočejo pristati na to, da bi se izpremenile avstrijske meje iz leta 1938. Tako so zapadni imperialisti napravili iz naše Koroške največji kamen spotike, ob katerem so doslej še vsa pogajanja zašla v slepo ulico in ostala brezuspešna.

Pogajanja za sklenitev mirovne pogodbe z Avstrijo, dajejo dokaz, kako upoštevali predstavniki držav zapadne demokracije niso samo odločbe pri reševanju vprašanja priključitve Slovenske Koroške k Jugoslaviji.

Neumljiva težnja po svobodi ni pri koroških Slovencih, pa čeprav so morali že toliko desetletij živeti pravi pekli na svoji zemlji, nikdar poglata tako čudovitih mladik, kakor jih je poglata v veliki vojni proti hitlerjevski Nemčiji. Atlantska listina, zlasti njen 3. člen, ki poudarja načelo samoodločbe slehernega naroda, da si oblikuje svoje vladne

poleg ostale, se nepredelane učne snovi. Vendar dobra volja učencev in požrtvovalnost predavateljev sta bila tudi temu kos. Tečajniki so vso učno snov, ki se je predavala na predavanjih, predelavali v učnih krožkih, ki so jih vodili najboljši izmed njih. V okviru tečaja je bil ustanovljen tudi mladinski aktiv. Mladinci so redno imeli svoje sestanke in posvečali pažnjo predvsem študiju.

Dosedanji trimesečni tečaji, ki so se vršili v Murski Soboti, so uspeli vsi 126 mladih zadrugičnikov nameštencev, ki danes delajo po kmetijskih zadrukah vse Slovenije. 16 tečajnikov vrši službo instruktorjev po raznih okrajnih zvezah kmetijskih zadrug.

S 1. marcem se bo pričel nov trimesečni zadrugičnik tečaj, prav tako v Murski Soboti, katerega se bodo udeležili tečajniki iz vseh krajev Slovenije. Na teh trimesečnih zadrugičnikih tečajih se uspešno vzgaja mladi zadrugičniki kader, ki se z nadaljnjim praktičnim delom usposablja v dobre, požrtvovalne zadrugičnike aktiviste.

oblike, in 6. člen, po katerem se bo v vseh deželah nudila možnost varnega življenja na njihovem ozemlju, je dala, zlasti ko so jo podpisale Sovjetska zveza in še 23 drugih držav, slovenskim borbem moralno oporo in perspektivo ureditve borbenih prizadevanj. Slovenci na Koroškem so zaslužili, da je njihova bodoča usoda odvisna od njihove lastne aktivnosti. Pred očmi se jim je v daljavi pokazala rešitev iz sužnosti, svoboda. Kljub največjim nasiljem in najstrašnejšim gestapovskim metodam ni bilo več miru na Koroškem. Korošci so vedeli, zakaj so se začeli boriti...

V Celovcu je razvil Maier-Kalbitsch 10. julija 1942. v predavanju funkcionarjem NSDAP načrt za uničenje slovenskega življenja na Koroškem med drugim z besedami:

Ob koroškem plebiscitu 1919/20 je bilo potrebno, da je bil skovan bojni klic »Koroška Korošcem« in »ven s Kranjci« itd. . . . Danes so razmere postale drugačne. Koroška je sedaj najjužnejša pokrajina velike države. Obramba te države zahteva narodno očiščenje in obmejnem ozemlju. Zato tudi ne smemo trpeti, da bi se tu na mejli vedli Slovenci v sovražnem smislu do Nemcev in države. Ne smejo se nič več delati razlike med Nemci, Windscherji in Slovenci.

Windscherji, ki priznavajo, da pripadajo nemškemu rodu, so pač Nemci, za Slovence pa ne more biti tu več nobenega prostora. To stališče je treba z vso ostroostjo zastopati tudi pri socialnih ustanovah naše države. Tako bomo smeli v bodoče dajati pomoč za otroke samo politično zanesljivim, kajti nobenega interesa nimamo, da bi s socialnimi pridobitvami naše države olajšali življenje našemu nasprotniku.

Prvi začetki Osvobodilne Fronte so nastali v goratem območju vzhodnih Karavank. Kotline in doline okoli Zelenega Kapla so postale izhodišče osvobodilnega gibanja na Koroškem. Sebe, Korpe, Obirsko, Lobnik, Lepena, Bela in Zeleni Kapla so kraji, kjer se je Osvobodilna Fronta na Koroškem najbolj zadržala. Tu je bilo doma veliko tistih dezerterjev, ki so se nemški vojski odtegnili že pred napadom na Jugoslavijo, pozneje pa so postali prvi koroški partizani in prvi aktivisti Osvobodilne Fronte. Svoje delo so začeli v istih mesecih, ko so Nemci iz Ukrajine prodirali proti Kavkazu in Volgi.

Največja bitka koroških partizanov z Nemci se je odigrala v bližini nekdanje jugoslovansko-avstrijske meje oziroma po tamkajšnjih hribih od 19. do 24. avgusta 1944. Bojevala sta jo 1. in 3. bataljon VKO. Udeležili so se je člani osrednjega štaba in grupni komandanti »Gašper«. Ze 18. je štab zvedel, da so Nemci pripeljali v Crno zelo veliko vojaštva in tankov. Za 19. avgust so partizani zaprli vse poti v Bistvo in Koprivno. Nemška kolona je prišla in začela na zasedo in bila ponovno odbita. Tretji bataljon jim je popoldan padel v hrbet in razbil vso komoro. Prvi bataljon, ki je uspešno ključeval vsem nemškim kolonom, je bil istega dne v nevarnosti, da mu pade v hrbet druga nemška kolona, ki je prodirala iz Podpece. Bataljon se je pomaknil 2 km nazaj na nove položaje. Ko je po tem nemška kolona ponovno hotela prodreti iz Crne, je bila zopet odbita.

Gauleiter Rainer je 3. 12. 1944 v govoru označil položaj v prostoru njegove oblasti:

»Položaj v našem prostoru ni zadovoljiv, kar se tiče varnosti. Ta je tak, da se mora brezpogojno spremeniti. Omenim sem že, da je priroten banditskega gibanja z vojaškega vidika pomembna. Tri leta smo se že pobliži z uspehi in neuspehi. Toda na položaj ni treba gledati tragično kakor pred enim letom. Fronta na jugovzhodu se vedno bolj približuje. Poskusiti bomo morali, da tukaj ustvarimo fronto, ki jo bomo mogli v stiski vzdrževati, ako bo sovražnik stopil na domača tla.

Fronto bomo mogli zgraditi le, če bomo v tem od band okuženem prostoru končno napravili red. To je postalo nujno. To sem tudi predložil v Führerjevem glavnem stanu. In posrečiti se nam mora, da ne bomo banditov samo zadržali, temveč izvedli, kar se tega tiče, popolno očiščenje.

Po zlomu hitlerjevske Nemčije so slovenski partizani za nekaj tednov zasedli znaten del Slovenske Koroške in ga osvobodili tisočletnega nemškega jarma. Kljub še vedno močnim nemškim silam in kljub kopicenju najrazličnejših kvizzijskih enot, ki so bežale iz Jugoslavije, so se mogli veseliti slave zmagovalcev nad Nemci in osvoboditeljev rodni koroških bratov. Popolne zasedbe vsega slovenskega ozemlja na Koroškem pa niso mogli doseči, ker so prej od jugozahodne strani Italije in kanalske doline prišle zavezniške enote. Njim je bilo po potsdamskem sporazumu med velikimi tremi določeno, da ob zlomu Nemčije okupirajo Avstrijo v starih republiških mejah. Za to je partizanski zasedba mogla biti v takratni situaciji samo časna. Dne 21. maja 1945 so se po ukaz jugoslovanskega vojaškega poveljstva začeli slovenski partizani umakati iz krajev, ki so jih napojili s svojo črno krvjo. V nekaj dneh so se umaknili do stare jugoslovansko-avstrijske meje, ne da bi se Jugoslavija odpovedala svojim zahtevam po osvoboditvi in priključitvi Slovenske Koroške k Jugoslaviji.

(Iz »Koroškega zbornika«)

Pred IV. kongresom LMS

V Rogaševcih so utrdili mladinski aktiv

Če te je pred meseci zanesla pot v Rogaševce in si mimogrede tudi stopil na mladinski sestanek, si moral ugotoviti na tem sestanku le to, da mladina ni delavna tako, kot bi bilo treba. Na sestanek je prišlo največ 7 do 9 mladincev, kljub temu, da jih je v Rogaševcih veliko več. Skoraj zastoj so bila vsa vabila na sestanek. Tistih osem ali devet mladincev je redno prihajalo, a nič več.

Pa smo se nekega večera le zbrali malo bolj polnoštevilno, da se pomenimo o našem bodočem delu in načinu dela, s katerim naj bi pritegnili v aktiv še ostalo mladino. Treba je bilo nekaj ukreniti, tako da ne smemo; to je bila tega večera glavna točka dnevnega reda našega sestanka.

No, pa smo. Naredili smo načrt dela in sklenili, da bomo napeli vse sile, da ga izvedemo.

»Tovariši«, nam je dejal predsednik, »vidite, da naše delo ne pelje nikamor, ne rodi nobenih uspehov. Sami smo krivi, nismo črtno delali, zato tudi nismo znali pritegniti v delo ostalih mladincev. V bodoče bomo delali drugače, saj je v nas volja in z dobro voljo se vse doseže...«

Tako smo začeli z delom. Na drugem sestanku nas je bilo že okrog dvajset, na tretjem... pa že čez trideset.

Ustanovili smo razne krožke. Tako dramski, študijski, pevski in recitacijski krožek. Za vsak krožek je bil postavljen mladinec, ki krožek vodi in odgovarja za njegovo delo. Med krožki je pričelo živahno tekmovalstvo.

Kot prvi je začel z uspehom delati dramski krožek. Učili smo se Linhartovo igro »Matiček«. Slo je precej težko. Igralci so bili po večini sami novinci, ki še nikoli niso nastopali na odru. Toda z dobro voljo in vztrajnostjo smo premostili vse začetne težave. Dva meseca smo vadili igro in se vneto učili, končno smo pa le nastopili. Igra je doživela uspehe in ljudje so trdili, da tako lepe igre že dolgo niso videli v Rogaševcih.

Ta uspeh je dal dramski družini še več volje do dela. Sklenili smo, da bomo v kratkem spet nastopili, med tem pa imeli več kulturno-prosvetnih večerov.

Zajelo nas je novo tekmovalstvo. Pričeli smo s tekmovalstvom v čast IV. kongresu LMS.

Pripravljali smo se na Prešernovo proslavo. Na tej proslavi so nastopali pevski, dramski in recitacijski krožek skupaj. Vsak je imel nekaj točk. Dramski »Železno cvo-

sto«, pevski je zapel »Pod oknom«, »Zdravico« in še nekatere, recitacijski krožek pa je nastopil s Sonetnim vencem. Proslava je lepo uspela, ljudje so bili zadovoljni.

Zdaj že uspešno deluje tudi študijski krožek. Mladinci se radi udeležujejo študija in pri diskusiji čedalje bolj živahno obravnavajo zadeve. Zadalji smo si nalogo, da bomo v predkongresnem tekmovalstvu

Tudi pionirji se pripravljajo na kongres

Pionirji IV. a-, b- in c-razreda osnovne šole v Murski Soboti smo si na svojem rednem pionirskem sestanku dne 16. februarja t. l. zadali sledeče obveze na čast IV. kongresa LMS:

1. Izboljšali bomo učni uspeh od 66% na 85%;
2. Zvišali bomo obisk šole od 96% na 98%;
3. Redno bomo posekali pevske vaje. Do pričetka IV. kongresa LMS se bomo naučili 5 pesmi za nastop;
4. Naučili se bomo dve igri: »Zaklad« in »Pionirji iz tihega dola«;
5. Vsi si bomo izposojevali knjige iz šolske knjižnice;
- a) redno bomo vpisovali v dnevnik kratko vsebino prebranih knjig;
- b) vsi bomo prispevali vsak po 5 dinarjev za »Prešernov fond« — za nabavo novih knjig;

Od obvez do nagrade

Aktiv Polana najboljši v okraju

V neprijazen, deževen jesenski večer se bliščijo okna Mladinskega doma v obledavski vasi Polana. Pot je slaba — drugače bi šel po bližnji — pa sem jo moral hočeš nočeš ubrati po daljši poti skozi vas. Bilo je že precej pozno — okrog enajstih zvečer — zato sem se začudil razsvetljenim oknom doma. Postal sem pod oknom in pogledal skozenj. Aha! Mladinski sestanek. No, pozno je že itak. Ura sem ali tja — ne bo tako nerodno. Pa sem vstopil.

Ravno konec sestanka je bil. Mladinci so se pričeli razhajati. »Ne pozabite, prihodnji petek je zopet sestanek«, je opozarjal eden. Sodil sem, da bo nemara sekretar. Pozneje mi je povedal, da je predsednik aktiva. Na kratko mi je povedal, da so imeli po več mesecih prestanka zopet enkrat mladinski sestanek. Začudil sem se. Po več mesecih! Pojasnil mi je takole: »Res je tako, tovariš. Že več mesecev nismo imeli rednega sestanka. Pa ni kriva

naš študijski krožek še bolj razširili in vanj pritegnili še ostale vaščane. Zavedamo se, da zahteva nova doba od nas odločnih in trdnih ljudi.

Povedal sem le nekaj primerov in dela rogaševske mladine, lahko bi jih pa naštel še več. Glavno je le to, da je mladinski aktiv v Rogaševcih res oživel, da pridno dela in mladinsko organizacijo v Rogaševcih utrjuje.

Palko

6. Skrbeli bomo za čistočo šole, vsi pionirji bomo čisti in snažni prihajali v šolo;

7. Uredili in prekopali bomo pionirski del šolskega vrta;

8. Ustanovili bomo pionirski šahovski in modelarski krožek;

9. Naredili bomo grafikon o učnih uspehih;

10. Preštudirali bomo »Statut pionirjev«;

11. Vsakih 14 dni bomo menjali stenšas;

12. Mestni ljudski odbor Murska Sobota je izdal odlok o kaznovanju tistih, ki bi uničevali nasade po mestnih ulicah. Vsi pionirji bomo na to budno pazili in vsakega takega škodljivca prijavili.

Za domovino s Titom naprej!

Pionirji Murske Sobot

v aktiv vso vaško mladino, naročijo mladinske časopise, uredijo statistiko, poravnajo zaostalo članarino, poživijo zadrugištvo in še neštete druge obveze. Tudi 200 udarniških ur bodo storili pri gradnji zadrugnega doma v sosednji vasi.

Pa so pričeli z delom. In to krepko. Sestanki so se odslej zopet vršili redno. Vaščani, ki so ob večerih pohajali mimo razsvetljenih oken, so ugibali: no, so se pa naši mladi menda res razgibali? Bomo videli, kaj vse bodo naredili! Marsikaj — so odgovarjali mladinci. Na svoje sestanke so pričeli vabiti tudi predstavnike masovnih organizacij v vasi. Uspeh ni izostal. Ko so nabirali denarne prispevke za vaško knjižnico in čitalnico, je bil odziv nadvse zadovoljiv. Pa še KLO je ob koncu priskočil na pomoč. Celih 5 tisoč dinarjev je daroval KLO mladinskemu aktivu za knjižnico.

V prvem tednu tekmovalja je bilo storjenih že 22 udarniških ur. Predvolivne konference so se udeležili stoočstno. Začeli so z agitacijo za naročanje mladinskih časopisov. »Mladino« je naročilo 15 mladincev, vsi so pa poravnali zaostalo naročnino. Že takoj v prvem tednu tekmovalja so imeli uspelo predavanje o spojitvi SKOJ-a in LMJ. Začeli so z rednimi študijskimi sestanki. Statističar je izdelal velik grafikon o storjenih udarniških urah za vsakega mladince posebej. Prva številka »Tekmovalnega vestnika«, ki ga je izdal Okrajni odbor LMS, je prinesla obširen članek tudi o delu mladine aktiva Polana.

V drugem tednu se je obveza za udarniško delo dvignila na 300 udarniških ur. Storjenih je pa bilo že 130 ur. Očiščen mladinski dom, položene betonske cevi v obcestnih jarkih, delo na gradilišču zadrugnega doma v Černelavcih in v zadrugnem skladišču vasi, vse to je dajalo zgovoren dokaz o delovnem poletu aktiva, ki je bil vse leto med najslabšimi, a ga je predkongresno tekmovalstvo tako silno poživelo. Knjižnica je bila ustanovljena. Veselje mladincev je doseglo višek, ko so prejeli darilo iz okraja: 25 lepih, izbranih knjig. No, potem je prišla na vrsto še prehodna zastavica Okrajnega odbora LMS. To je le še vse skupaj še bolj podžgalo. Zdaj so pričeli z agilnim delom še vsi oni, ki so doslej stali ob strani.

V tretjem tednu tekmovalja je bilo storjenih celih 147 udarniških ur. Otvorili so knjižnico, v kateri se je nabralo 115 knjig. V četrtem tednu je bilo storjenih še 61 delovnih ur. Mladinci so na svojih študijskih sestankih študirali Statut LMJ in še druge reči. Ob koncu tekmovalja je tekmovalna komisija ugotovila, da je aktiv presegel obvezo udarniških ur za 22 odst. Mladinka Marija se je najbolj izkazala.

Vsem vaškim odborom OF!

»Ljudski glas« bo izhajal redno tedensko, vsak petek v Murski Soboti. Mesečna naročnina znaša 10 dinarjev. Naročnike zbirajte in pošiljajte njih naslove na naslov: Ljudski glas, uprava, Murska Sobota. V kratkem bomo prejeli tudi ček. položnice, ki jih bomo potem razposlali vsem naročnikom za plačevanje naročnine.

Dopisujte v Ljudski glas! Dopise pošiljajte na naslov: Ljudski glas, uredništvo, Murska Sobota.

Pišite nam, kako se vam dopade naš list in kaj bi trebalo na njem izboljšati, popraviti, izboljšati!

Dopisujte v Ljudski glas! Čim več bo dopisnikov — tem boljše bo vsebina lista!

Rakičan

Mladinski aktiv gojencev Kmetijske šole v Rakičanu pri Murski Soboti je tekmo zime naštudiral igro »Uroki«, s katero smo že večkrat uspešno nastopali po naših vaseh. Poleg predstave v Rakičanu, smo z »Uroki« gostovali tudi v Gor. Lendavi in Križevcih. V predkongresnem tekmovalstvu bomo naštudirali še eno igro, s katero nameravamo prav tako nastopiti tudi izven naše šole.

Svojo individualno obvezo je presegla za celih 200 odst.

Na prvem sestanku v novem letu so mladinci pregledali uspehe, dosežene v preteklem letu in z veseljem ugotovili, da so vse obveze častno izpolnjene. Do danes je že vseh 15 mladincev in mladink vključenih v zadrugo, naročnino so poravnali za pol leta naprej, šest mladincev pa za eno leto. Pa tudi v bodoče so si mladinci napravili plan dela. »Prišli smo do zaključka, da je le z načrtnim in sistematičnim delom mogoče doseči uspehe, zato se bomo tega držali!« pravijo mladinci.

Pred dnevi me je pot zopet zanesla skozi Polano. Tokrat so me mladinci veselo pozdravili. Kako tudi ne bi bili veseli! Dosegli so strnjeno aktiv, iz najslabšega napravili najboljši aktiv. Danes stojijo pripravljeni, da bodo z voljo in krepkim delom kos vsem nalogam, ki jih bo postavilo novo plansko leto za razvoj njihove vasi. Za uspehe aktiva je zvedel tudi CK Ljudske mladine Slovenije in ga na IX. plenarnem zasedanju nagradil. Mladinski aktiv iz Polane je prejel za nagrado 116 kg težkega merjasa. To je bilo veselje v Polani! Mladinci so ponosni na to in ni dvoma, da bodo tudi v bodoče častno izvršili vse zadane obveze.

P. S.

Iz naše Goričke ...

Ali bodo gradili v Markovcih zadrugi dom ...?

Vas Markovci. Razstresena leži ob severni meji, sredi nizkih goriških hribov. Posamezne, še marsikje s slamo kriče nizke hišice nekam potuhnjeno zrejo z markovskih hribov na skupino belih, visokih zidov v sredi vasi. Med temi hišami se dviga tudi cerkveni zvonik, zraven pa župnišče, ki se ga drže gospodarska poslopja.

Že dolgo, pred leti, so imeli Markovčani svojo zadrugo. To je bilo še v etarih časih, pred vojno. Se ve, da ta zadruga ni služila nič malo Markovčanom, vsaj ogromni večini Markovčanov ne, ker je predstavljala dobičkanosno podjetje skupini vaških veljakov. Zadruga ni nudila pomoči markovskim batarjem in malim kmetom, ki so odhajali leto za letom v tujino za kruhom. Mnogi se niso več vrnili, drugi so prišli pa domov s težko prisluženim denarjem umirat. Nekoč je imela trgovina v Markovcih svojo posebno pot in cvetela po svoje. Kot gobe po močnem dežju so rasli v Markovcih razni trgovci in prekupčevalci, ki so se bavili s prekupčevanjem jajc, perutnine — in s tihotapstvom. Na račun žuljev malih Goričancev so se služili mastni tisočaki. Zraslo se čez noč lepe hiše, a poleg njih je pa rasla iz dneva v dan tudi vse večja beda in siromaštvo pri tistih, katerim so bili ti tisočaki na spekulantski način odvzeti.

Toda tudi v Markovcih je nova, ljudska oblast storila svoje. Tudi v Markovcih so bili ustvarjeni pogoji za lepše in srečnejše življenje. Markovčani so znova ustanovili svojo zadrugo. Tokrat že na boljših, demokratičnih načelih. Vendar se je v zadrugo le vrnilo nekaj takih, ki bi še vedno hoteli imeti staro, prekupčevalsko zadrugo in ki bi bila še vedno orodje njihove špekulacije. V novo zadrugo so se združili Markovci in sosednja vas Cepinci, ki je

v upravni odbor dala nekaj naprednih ljudi, ki niso dopustili, da bi zadruga delovala in se razvijala po željah nekaterih.

Lansko leto je bilo leto gradnje zadrugi domov. Tudi zadrugi v Markovcih in Cepincih so pričeli misliti na gradnjo zadrugnega doma. Sprejet je bil sklep, da bodo zgradili skupen zadrugi dom, za obe vasi. Pričelo se je tudi z delom. Toda uspeha nikakor ni bilo. Pričela se je podtalna gonja proti zadrugnemu domu s strani tistih, ki jim je ljudska oblast preprečila špekulacijo, prekupčevanje in izkoriščanje delovnih ljudi. Večina zadrugičnikov je sicer bila za gradnjo, toda na vrhu nikakor ni šlo. Do zadnje ni prišlo. V Cepincih so bili bolj odločni, zato so sklenili po svoje: »Bomo pa zidali sami!« In pričeli so. V Cepincih so složno gradili: zadrugi dom, dočim je gradnja v Markovcih obstala na mrtvi točki. Nasprotniki zadrugnega doma so si zadovoljno meli roke: »Ali smo jih ugnali, doma ne bo!« Toda pošteni Markovčani so kaj kmalu spoznali to igro in znova zahtevali: »Če lahko gradijo zadrugi dom v Cepincih, ki so majhna in še bolj revna vas, zakaj potem ne bi mogli zidati tudi mi...?« Zopet je prišel na dnevni red masovni sestanek, razburljiv posvet zadrugnega odbora in gradbene uprave. »Gradili bomo!« je bil tokrat energičen sklep. Ko pa je prišlo na površje vprašanje prostora, kje naj bi zadrugi dom bil, je prišlo zopet do spora. Eni so bili za gornji konec vasi, drugi za sredino. Stari sovražniki zadrugnega doma pa so z vso vnetostjo podpihovali ta spor in ga tako netili še širje. Njih namen je bil edino le v tem: razbiti sam začetek gradnje.

Zopet so bili na dnevnem redu sestanki. Markovčani so se pridružili, sledili so prepri, do zadnje pa ni in ni

prišlo. V sosednjih Cepincih pa so drzno rasli zidovi zadrugnega doma. V Cepincih je bilo složno, združeno delo, v Markovcih pa prerekanje gornjih in srednjih, glavni nasprotniki zidave, v obeh raznih Matušev, Casarjev in drugih, so si pa složno meli roke in se zadovoljno smehljali. Voda jim je tekla na njih mlino.

Prišla je jesen 1948. V Cepincih je zavihrala vrh rdeče strehe zadrugnega doma zastava. Cepinski batarji in mali kmetje so ponosno zbrali v sadove svojega dela. Stari, šestdeset-letni bivši občinski sluga se je razjokal in sredi njega, ko so zadrugi dom pokrili. »Sedaj bom zopet lahko mirno spal, dom je dograjen...« je modroval. Cepinci so bili priznani kot najboljši gradilci v okraju. Prejeli so tudi prehodno zastavico. Veselje v Cepincih je bilo zato kar dvojno. Ubrana pesem je zvenela istega dne nad markovskimi hribovi. Prihajala je zgoraj od Cepincev sem in se izgubljala med zadnjimi markovskimi hišami. Prišla je pozna jesen. Markovčani so bili zaposleni z odkupi in vprašanje zadrugnega doma je prišlo nekam bolj v ozadje. Toda ne za dolgo. V cepinskem zadrugnem domu je bilo slišati vsakodnevno ropotanje, struženje in udarjanje. Kljub zimi so v Cepincih naprej delali. Od nekod so privlekli stare pločevinaste peči, zadelali okna z deskami, a znotraj so kurili in pridno opremljali svoj zadrugi dom. Markovčane je prišla mala zavist.

Novo leto je prineslo čudne občutke obojim i prebivalcem Markovci, kakor tudi Cepince. Približujejo se občni zbori. V Cepincih zrejo s ponosom na storjeno delo, veselji so. V Markovcih so nekam mrki, neradi mislijo na preteklo leto neuspeha pri gradnji zadrugnega doma. Toda v Markovcih je znova pričelo vreti. Nalahno sicer, toda vrelo je le. Zadrugi dom v Cepincih je že dajal vidne znake izvrševanja svojih nalog. V zadrugnem domu se je kar čez noč oglasil radio. Markovčani so strmeli. Torej vendar le ne bo skupnega kotla...? No, seveda ga ni bilo. Včasih je kak Markovčan mimogrede zavil s poti k cepinskemu zadrugnemu domu. Zimski

večeri so dolgi, še posebej se čuti to na Goričkem. V tisti sobici je bilo pa tako prijetno. Zadrugičniki iz Cepincev so običajno sedeli okrog majhne škatle, ki so jo imenovali radio, poslušali so veselo godbo, petje, pogovore in zraven brali knjige ter se še sami pogovarjali o tem in onem. Res, prijetno je bilo tako. A v Markovcih vsega tega ni bilo. »No, bomo že videli«, je dejal ta ali oni. »Saj bo kmalu občni zbor zadrugne...« In občni zbor je prišel. Prve dni februarja je bil sklican. Markovčani so se zbrali letos na občni zbor tako polnoštevilno, kot najbrž še nikoli poprej. Danes se mora odločiti Zadrugi dom bo treba postaviti! Seveda, stari nergači in nezadovoljnejši so se pripravili tudi tokrat, da razbijajo sestanek. Dvorana je bila polna pisanih rut in klobukov. Prišli so tudi zadrugičniki iz Cepincev. Prišel je tudi aktivist iz Okrajne zveze Kmetijskih zadrug. Dobro pozna razmere zadrugičnikov, znana so mu njih hotenja in znani so mu tudi tisti, ki zavirajo delo in ustvarjajo nezadovoljstvo.

Zbor je pričel. V začetku gre vse še nekam v redu. Besede ima aktivist. Ljudje od zadaj stegujejo glave, se dvigajo na prste, da bi videli, kdo govori. V dvorani se razlegajo besede o razvoju zadrugištva v letošnjem letu. Govori tudi o uspehih in neuspehih zadrug. Mahoma udari po ljudeh, ki ovirajo razvoj novega življenja v Markovcih. Zadel je v živo. V dvorani je završalo, kot v čebelnjaku. Iz gruč najglasnejših se prerije do osredja možakar in mihavo zakorači pred govornika: »Kaj bom govoril o razvoju zadrugištva! Saj nam tako ali tako ničesar ne nudite, goli smo in bosni in...« Toda govornik je pripravljen.

»Koliko zemlje pa imate, očka...?« Možakarju je vzeło sapo. Vprašujoče se je ozrl nazaj, a se zopet hitro obrnil, ker je za hrbtom videl same neprimljene, prav nič škodoželjne, a vendar nič dobrega obetajoče poglede. Zmedel se je. Povesel je palico, ki jo je dotle molal pred govornika. Nekaj nad 21 hektarjev posejude in sestra ima tudi toliko! Dvorana je prasknila v smeh. »Poznamo te že, Matuš, nič ne bo danes s tvojim

nerganjem...« Aktivist pa je govoril naprej. Njegove besede so padale kot kladivo čez grbe markovskih nergačev, ki so prišli na občni zbor z namenom, da razbijajo nastajajočo enotnost ljudi. Znova je završalo v dvorani. Ljudje so sami razkrinkali one, ki so zavirali njih pot k napredku.

Sledi poročilo upravnega odbora. Tako in tako... Zadruga je prikazala ob koncu leta nad dvestotisoč dinarjev prebitka. Sledi razdeljevanje fondov in delijo se nagrade. Po daljši diskusiji dobi upravni odbor razrešnico. Padajo predlogi za novi upravni odbor zadrug. Nekdo predlaga celoten odbor. Na kandidatski listi so mali kmetje. Zadrugičniki si zbirajo ljudi iz svoje sredine. Vsak posameznik gre skozi rešeto mase. Franc Trljan je zavrnjen, ker je nekdo ugovarjal, da ni član Osvobodilne fronte. Se enkrat je završalo. Nergači so uvideli, da izgubljajo pozicije, uprli so se. Tokrat najbrž zadnjič. Zdaj je završalo in to celo glasno završalo tudi masa. Nergači so se morali odstraniti iz dvorane. Končno je bil novi odbor le izvoljen. Sledila je zopet diskusija. Nekdo prosi za besedo. Stopa v osredje in čita referat na iztrganem listu šolskega zvezka: poziva vaščane, naj slede zgledu cepinskih zadrugičnikov in pričnejo z delom na gradilišču zadrugnega doma že v tem mesecu. Vreme je ugodno. snega ni in tudi mraz ni prehud. Če bodo složno zgradili, bodo popravili marsikaj, kar je zamujeno. Sledi živahno razpravljanje. Zadrugičniki so ob koncu soglasno in z odobravanjem sprejeli sklep: plan dela za leto 1949. kateri jim bo prinesel z združenimi naporii postavljjen in dolgo pričakovani: zadrugi dom v Markovcih. Sklep je sprejel Zadrugičniki se zadovoljno razhajajo.

Ako do meseca maja ne bodo pričeli v Markovcih z gradnjo zadrugnega doma, preide ves fond letnega prebitka zadrug v korist zadrugičnikov iz Cepincev. Toda do tega ne bo prišlo! V Markovcih bodo meseca maja že dvigali zidove, kajti tokrat je imelo pri odločanju in sprejemanju sklepov zadrug besedo ljudstvo.

O delu naših davčnih komisij

(Nadaljevanje in konec)

Bile so pa tudi komisije slabo sestavljene, ki niso hotele pristopiti k izračunavanju narodnega dohodka. Razumljivo je, da so bili v teh komisijah vaški veljaki, večji kmetje in razgrajči. Poverjenstvo za finance na OLO je moralo take komisije zamenjati in postaviti na njih mesta ljudi, ki so z voljo pričeli izvajati delo krajevnih davčnih komisij. Take primere najdemo najbolj izrazito v krajevnih ljudskih odborih: Černelavci, Rakičan, Polana in še nekaj jih je sličnih. Ponekod je moralo poverjenstvo za finance menjati posamezne člane krajevnih davčnih komisij, kot je to bil primer v KLO Vidonci. Davčne komisije, ki so počasneje pristopale k delu in so bile tehnično slabše, so bile pod stalnim nadzorstvom okrajne davčne komisije in inspektorjev okrajnega finančnega poverjenstva, ki so dajali tem komisijam vso potrebno strokovno in politično pomoč. Dogajali so se primeri, kjer so morali člani okrajne davčne komisije vlagati veliko truda s prepričevanjem pomena izvajanja pravilne davčne politike na vasi in tako pridobivati krajevne davčne komisije k pravilnemu izvajanju dobljenih nalog. Zgodilo se je tudi to, da so morali finančni organi pri nekaterih krajevnih komisijah nastopati z ostrejšimi ukrepi. Nekatere komisije so hotele ali vsled nevednosti ocenjevale posamezne vrste kultur z zelo kritičnimi številkami. Tako je na primer krajevna davčna komisija v Murski Soboti v začetku odmere cenila donos mleka pri eni kravi komaj na 300 litrov, pri čemer je pravilnost take trditve in cenitve povsem nerealna, nemogoča. Isti primer je bil s povrtino. Povrtina je bila zelo slabo ocenjena, čeprav vemo, da se v Murski Soboti ljudje precej bavijo s povrtino.

Po dokazih finančnih organov je komisija svoje napake popravila. Nepravilnost je pa še vedno v tem, da je komisija vso težo dela prepustila enemu članu komisije, tov. Senčarju. Da mora biti delo davčne komisije nepravilno, če se rešuje s pitjem in razgrajanjem, zgovorno dokazuje primer davčne komisije v Moravcih, kjer je bil rezultat vsakega zasedanja komisije — po omejenem načinu — ta, da se je komisija vedno sprla in se razšla, ne da bi kaj storila. Izrazit primer štetja davčnih obvezancev, ki jim to nikakor ne pripada, nam pa daje delo krajevne davčne komisije v Kruplivanu. Ta komisija je precej dolgo štela velike kmete, a še posebno pa one, ki po svoji krivdi niso dosegli tistega dohodka, kot bi ga sicer morali. Kmetu Gomboc Stefanu iz Kruplivanu, ki sopeduje skupno površino 22,29 ha zemlje, so odmerili le 27.620 din davčne osnove, kar je skrajno nepravilno. Pozneje je komisija morala to svojo napako pod dokazi finančnih organov priznati in seveda tudi popraviti. Slični primer se je zgodil pri kmetu Aleksandru Žiško. Omenjeni poseduje 23,26 ha površine, a mu je bilo prvotno odmerjeno le 47.930 din davčne osnove. Člani krajevne davčne komisije v Bratoncih so pristopili k delu šele tedaj, ko so prišli v vas finančni organi iz okraja in jih poiskali po hišah. Ko so pa ti odšli, se je seveda razšla tudi vsa komisija. Tako se je zgodilo večkrat. Šele ko so bili člani komisije strogo opozorjeni na posledice takega zavlačevanja, so pristopili k delu. V KLO Beltinci se je dogodilo to, da predsednik krajevne davčne komisije sploh ni sodeloval v delu komisije, temveč je vse delo obviselo na predsedniku in tajniku KLO-a in na ostalih uslužbencih. Komisiji je pristopil na pomoč tamkajšnji učitelj. Tudi v Bakovcih je komisija prišla na svoje zasedanje šele po večkratnem, dnevnem opominu okrajnih finančnih organov. Vse delo v tej komisiji je izvajal administrator KLO, ki je sicer bil pri tem zelo pošten, kar pa vsekakor ni pravilno in je vredno najstrožje graje.

Pomanjkljivo je bilo delo davčnih komisij v Kruplivanu, Budincih, Gornjih Petrovcih, Moščancih, Krašcih, na Pertoči, Kuzmi, Matjaševcih, Cankovi, Noršincih in še ponekod. Med najslabše pa spada davčna komisija v Kramarovcih, za katero je okrajna davčna komisija predvidevala, da bo med najboljšimi.

Davčna komisija v Kramarovcih nikakor ni pristopila k delu in je šele na večkratni opomin okrajne komisije pričela razmišljati o svojem delu in nalogah. Posebno slabo je bilo v vasi Fikšinci, kjer so namerno zavlačevali odmero. V KLO Gederovci se je zgodil primer, da je član krajevne davčne komisije Barbarič Aleksander predručil svoje pripomočke in spravil svojo davčno osnovo na skrajno nizke številke in tako ščitil samega sebe.

Napaka, ki se je pojavljala pri posameznih davčnih komisijah, je predvsem v tem, da ni prišla do izraza prosta prodaja, ki so jo posamezniki realizirali po prostih cenah na svobodnem trgu. To se je opazilo predvsem v Rakičanu, Šalovcih in Predanovcih.

Napake, ki so bile storjene v dosedanjem delu pri odmeri davčne osnove, se pa lahko popravijo na masovnih sestankih, ki se bodo v kratkem vršili. Naloga krajevnih davčnih komisij je, da zbirajo podatke in si napravijo zbiralnik napak, ki so jih napravili, da jih bodo naknadno lahko popravili. Tam, kjer še vedno ni zajeta ta ali ona vrsta kulture, se mora naknadno zajeti. Prav tako je treba zajeti tudi tržne viške, ki jih morebiti zadržujejo posamezniki na zalogah, z namenom, da jih kasneje prodajo po visokih cenah. To je treba preprečiti s tem, da se mu oceni pravilno tržni presežek. V območju našega okraja je bila prosta prodaja sploh zelo slabo zajeta, zato mora to na masovnih sestankih priti do izraza. Ne sme se pa obremeniti kmetovalca, ki ima sicer po eni strani tržne presežke, po drugi strani je pa primoran kupovati prehranske artikle, s katerimi se preživlja. Enako je treba pri tem paziti na kmetovalce s prosto prodajo, v sličnem okolju.

Naloga vseh množičnih organizacij pri tem pa je, da dajo vso pomoč krajevnim davčnim komisijam pri zbiranju podatkov za izračunavanje narodnega dohodka. Množične organizacije morajo biti tiste, ki bodo dajale vso podporo aktivistom, ki bo vodil sestanek v zvezi z odmero davka na dohodek za leto 1948. Stremeti je treba za tem, da bodo ti sestanki neprimerno bolj, kot so bili zadnji sestanki te vrste, tako, da bodo ti masovni sestanki dali močan odraz razkrinkavanju špekulantov na vasi, ki morda še vedno mislijo živeti na račun drugih in računajo na to, da bo mali kmet plačeval za njih, dočim bi oni s špekulacijo in utajo grabili pri vsem tem kupe dobičkov. Na teh sestankih mora priti do izraza nasprotje dveh taborov, taborov delovnega kmeta in tabora veljakov in izkoriščevalcev, ki se še vedno mislijo okoristiti s tujimi računi. Ti sestanki morajo malemu in srednjemu delovnemu kmetu prikazati, da ga ljudska oblast štiti ne le pri odkupu, temveč tudi pri odmeri davka in povsod drugod. Na masovnih sestankih je treba takoj prikazati vsakemu kmečkemu gospodarstvu višino davka in množica naj odloča o olajšavah tam, kjer je treba. Naloga krajevnih davčnih komisij je, da zbirajo podatke, kje so nastale elementarne nesreče, da se bo na masovnih sestankih tudi to upoštevalo, da ne bo zopet kasneje birokratizma z vsemi mogočimi prošnjami in pritožbami.

Pri ugotavljanju davčne osnove za leto 1948 smo dobili sliko odnosa posameznih nižjih organov ljudske oblasti, kakor tudi posameznih državljanov, njihov odnos do ljudske države in skupnosti. Napake, ki jih predvsem delajo naši najnižji organi ljudske oblasti so v tem, da se po navadi ne zavedajo dovolj tega, da so v svojem kraju samostojni organi, ampak čakajo vedno od višjih oblastnih organov, da jim izvajajo osnovne naloge njihovega Krajevnega ljudskega odbora. Tako na primer pri izterjavi davčnih zaostankov in slično. Da se ne bodo pojavljale zopet take napake, kot so se doslej in da bomo iste odpravili, je edino pravilen ta način, da bo v davčni kampanji sodelovalo vse delovno ljudstvo, vsi prebivalci neke vasi, kajti to ni izključno le naloga finančnega poverjenstva na okraju, ampak naloga celotnega vaškega političnega aktiva in v tem mora biti zainteresiranost vseh va-

Statut Ljudske mladine Jugoslavije

I.

Ime in značaj organizacije

Organizacija se imenuje Ljudska mladina Jugoslavije. Ljudsko mladino Jugoslavije tvorijo: Ljudska mladina Srbije, Ljudska mladina Hrvatske, Ljudska mladina Slovenije, Ljudska mladina Bosne in Hercegovine, Ljudska mladina Makedonije in Ljudska mladina Crne Gore.

Organizacije Ljudske mladine se nazivajo v materinem jeziku mladine, ki je v njih organizirana.

2.

Ljudska mladina Jugoslavije je samostojna, borbena, demokratična, enotna organizacija, ki na prostovoljni osnovi zbira široke plasti napredne delavske, kmečke in šolske mladine naše države, jo vzgaja v duhu socializma, v duhu ljubezni in predanosti; naši socialistični domovini — Federativni ljudski republiki Jugoslaviji in KP Jugoslavije, jo mobilizira pri graditvi socialistične družbe v naši državi.

3.

Ljudska mladina Jugoslavije sprejema Program Komunistične Partije Jugoslavije kot svoj program in se bori za njegovo popolno uresničenje. Dela pod splošnim vodstvom Komunistične partije Jugoslavije.

4.

Ljudska mladina Jugoslavije je rezerva Komunistične partije Jugoslavije. Iz vrst Ljudske mladine se popolnujejo z mladimi kadri vse množične organizacije in vse veje državne uprave.

5.

Zastava organizacije Ljudske mladine je rdeča, z znakom ljudske mladine na sredi. Rdeča zvezda ima rumen rob. Nad znakom je napis: Ljudska mladina Jugoslavije, a pod njim ime organizacije, ki ji zastava pripada.

6.

Znak Ljudske mladine je peterokraka rdeča zvezda. Na njeni sredi je prekrizano žito klasje in kladivo. Med kladivom in klasjem je odprta knjiga z začetnimi črkama organizacije — N in O.

II.

Programska načela in naloge.

7.

Ko dviga njeno ljubezen do dela in ustvarjalnosti v vseh vejah naše socialistične graditve, usmerja Ljudska mladina vse svoje delo k vzgoji mladine v duhu socializma in k mobilizaciji mladine v borbi za zgraditev socializma v FLRJ.

8.

Ljudsko mladino vodi v njenem delu teorija marksizma-leninizma. Bori se za to, da mladina nenehno osvaja marksistično-leninistični nauk.

9.

Ljudska mladina razvija pri mladini socialistični patriotizem in internacionalizem. Vzgaja mladino po borbenih tradicijah zgodovine naših narodov, delavskega pokreta na sploh in zgodovine naše Partije, posebej po tradicijah našega delavskega pokreta, a še posebno po borbenih tradicijah zgodovine narodnoosvobodilne borbe, v duhu zvestobe in ljubezni do svoje socialistične domovine. Vzgaja mladino po borbenih tradicijah mednarodnega delavskega pokreta, v duhu krepitve bratskih odnosov med narodi vseh držav.

10.

Ljudska mladina goji pri mladini ljubezen do bratske Sovjetske zveze, do sovjetske mladine, mladine demokratičnih držav, do napredne mladine in naprednih pokretov vsega sveta.

11.

Ljudska mladina Jugoslavije vzgaja ljudsko mladino Jugoslavije v ljubezni do jugoslovanske armade, ki ima nalogo, varovati mirni razvoj socializma v naši državi, svobodo in neodvisnost naše države pred imperialističnimi zasluževalci. Ko vzgaja mladino po herojskih tradicijah borbe narodnoosvobodilne armade, partizanskih odredov iz velike osvobodilne vojne, bo Ljudska mladina gojila ljubezen prav tako do bratske Sovjetske armade, do slovenskih narodov, do narodov držav ljudske demokracije in njihove mladine, do vseh demokratičnih držav in pokretov v svetu.

12.

Naša ljudska oblast, oblast delovnega ljudstva mest in vasi, pod vodstvom delavskega razreda s KP Jugoslavije na čelu, je porok svobode in vsestranskega razvoja vsega delovnega ljudstva, a posebno mladine. Zato se Ljudska mladina bori za nadaljnjo utrditve in graditve ljudske oblasti, razlaga in izvaja konkretne ukrepe ljudske oblasti pri graditvi socializma in najširše aktivizira mladino za udeležbo v delu pri množični kontroli izvrševanja nalog ljudske oblasti.

ščanov. V tretjem letu planskega gospodarstva, ki ga je označil tov. Tito kot leto, ki bo zahtevalo veliko borbo naših delovnih množic predvsem v mestih in industrijskih centrih, je nujno potrebno vključiti v naš gospodarski plan z vso širino naša kmečka gospodarstva. Da bomo pa vključili v naše plansko gospodarstvo naše podeželje, je zopet naloga vsakega poštenega delovnega kmeta, da čim več prispeva skupnosti v obliki obveznih in oddaj na

13.

Ljudska mladina se bori za varovanje, utrditve in nadaljnje razvijanje bratstva in enotnosti in nacionalne enakopravnosti narodov Jugoslavije, kar so narodi Jugoslavije izbojevali z orožjem in skupni borbi proti fašističnim zavojcem in vsem domačim šovinistom. Ljudska mladina se bori za izkoreninjenje ostankov buržoaznega nacionalizma in šovinizma iz zavesti mladine. Dela v duhu zagotovljenih pravic nacionalnih manjšin.

14.

Nacionalna neodvisnost narodov Jugoslavije je neogiben pogoj za zgraditev socializma v naši državi, zato morajo biti člani Ljudske mladine v borbi proti vsem poizkusom imperialistov in domače reakcije, da bi zaslužili našo socialistično domovino, neuklonljivi in v tej borbi ne smejo štediti niti svojih sil niti življenja za obrambo FLRJ in njene ustavne ureditve.

15.

Kot sestavni del Ljudske fronte Ljudska mladina mobilizira mladino za aktivno udeležbo pri delu in pri izvrševanju nalog Ljudske fronte, za vsestransko krepitev zveze delavcev in kmetov.

16.

Ljudska mladina si prizadeva za polno ideološko in organizacijsko zgraditev svoje organizacije in za nadaljnjo krepitev politične enotnosti množice delovne mladine. Bori se, da vključi v organizacijo še nezajeto mladino, da polno aktivizira vse člane Ljudske mladine pri izvrševanju nalog organizacije.

17.

Ljudska mladina vzgaja mladino v duhu predanosti in poštenega služenja interesom delovnega ljudstva. Uči svoje člane tako, da bodo vzgled dela, skromnosti, poštenosti in v tvari, vcepila in razvija njih moralne lastnosti komunista.

18.

Ljudska mladina vzgaja delavsko mladino v zavestne graditelje socializma. Pomaga mladini v podjetjih, tovarnah in delavnicah, obvladati njeno delo: razvijanje socialističnega tiskarstva, udarništa, racionalizatorstva in novatorstva, kakor tudi razvijanje delovne discipline, ji pomaga stalno dvigati produktivnost dela, njeno strokovno in kulturno raven.

19.

Ljudska mladina vzgaja mladino na vasi v zavestne borce za socialistično preobrazbo vasi. Pri tem smotru se bori za razvijanje kmetijskega združništva do njegovih najvišjih oblik in za aktivno sodelovanje mladine v njej. Bori se proti nepismenosti in zaostalosti vasi in za njen kulturni porast. Pomaga vaški mladini pri vključevanju v socialistično gospodarstvo.

20.

Ljudska mladina vzgaja šolsko mladino tako, da postane prava ljudska inteligenca. Prizadeva si, da bi mladina v šolah in na fakultetah kar najbolj osvojila marksistično-leninistično znanost, vztrajno se bori proti mističizmu, idealizmu in vsem izkrivljanjem znanstvenih resnic.

Vsakodnevno se Ljudska mladina bori za izboljšanje uspeha pri učenju in za porast ljudske discipline.

21.

Ljudska mladina vsestransko skrbi za pogoje življenja in dela mladine in si prizadeva, da se izvedejo zakoni in uredbe organov ljudske oblasti, ki zagotavljajo mladini zaposlitev, enako plačo za enako delo, popolno socialno in zdravstveno zaščito, strokovno izpopolnjevanje, oddih itd.

22.

Ljudska mladina široko razvija delo pri kulturnem dvigovanju mladine. Pri tem smotru si prizadeva, da mladina poseja in uporablja knjižnice, gledališča, kulturne domove in druge kulturne ustanove. Široko razvija kulturno-umetniško samodejavnost mladine.

23.

Ljudska mladina vsestransko pomaga pri fizični vzgoji mladine. Stremi za tem, da bo vsak član ljudske mladine aktiven fizikulturik in vsestransko podpira delo fizikulturnih organizacij, posebno v pogledu porasta politične zavesti fizikulturnikov.

24.

Ljudska mladina aktivno dela pri tem, da se mladini zagotovi zdrav oddih in kulturna zabava. Bori se proti vsem pojavom, ki bi vnašali v zabavo mladine razpuščenost in razuzdanost.

25.

Ljudska mladina neprenehoma skrbi za vzgojo otrok in za nadaljnji razvoj in utrditve zveze pionirjev.

26.

Ljudska mladina vzdržuje in utrjuje tesne stike z mladinskimi organizacijami v drugih državah in preko svetovne federacije demokratične mladine, vsestransko pomaga razvoju mednarodnega demokratičnega mladinskega pokreta.

prostovoljni bazi, kajti tudi ljudska oblast daje v odmeri davka olajšavo tistim kmečkim gospodarstvom, ki skupnosti največ prispevajo.

Bližajoči se masovni sestanki v zvezi z davčno odmero in ki bodo podrobno prikazali rezultat dela davčnih komisij, morajo postati po pravilni oceni dela in pravilnem razmotrivanju stvari nova prelomnica, iz katere bo vodil hitrejši in trdnější korak k socializaciji naših vasi.

V. J.

Ali se ne da to odpraviti...?

Marsikje sem že bil. Vendar tako čudovitih nazorov o »redu«, kot vladajo na primer v Murski Soboti, ni kmalu najti. Čudi me namreč tisto večno prerivanje pred poslovalnicami Okrajnega magazina, Potrošniške zadruge, pred poslovalnico Mlekoprometa, trenje pred mesnico in seveda tudi pred kino-blagajno. Povsod ena in ista stvar. Nejevolja, ker ti nekdo temeljito pritiska okovano peto na prste, nekemu zbijejo z glave klobuk, gumbi frčijo ob takih prilikah kot za stavo po zraku, temeljito ti pomečkajo obleko, večkrat ti stisnejo prsi tako, da človeku skoro zmanjka sape; priti do vrat trgovine je skrajno težko, isto do okenca kino-blagajne — a vstran pa še težje. Nehote se človek vpraša, kako je to mogoče? Ali v Murski Soboti res ni mogoče ustvariti tega ljubelega »reda«... Ali se to res ne da odpraviti...?

Verjetno se da. Prav gotovo se da, samo če se le hoče! Treba se je enostavno držati pravega »reda«. Ko prideš, se postavi v vrsto in čakaj mirno, vljudno. Bo šlo hitreje, brez preprirov, kričanja in prerivanja, z mirnim dihanjem, klobuk bo ostal na glavi in tudi gumbov ti ne bo treba prišivati, ko prideš domov. Poleg tega se mimoidočim ne bo treba izogibati gruče pred trgovino in iti s pločnikov na cesto, kjer te lahko podere še kak avtomobil, voznik ali kolesar. Vrsta se lahko postavi od vrat ob zidu — pa bo mir in red. Dajmo, poizkusimo tako! B.

FIZKULTURA

Po zelo lepi in napeti igri, ki sta jo v nedeljski nogometni tekmi izvajala oba nasprotnika SSD Soboti in Železničar (Ljubljana), je šele žreb določil polfinalista. Kljub dvakratnemu petnajtnimutnemu podalisku se je tekma končala neodločeno z rezultatom 1:1. Žreb je določil za nadaljnje tekmovalce SSD Soboti. Tekma je bila dobra obiskana in je nudila gledalcem z lepo predvajano igro užitek. Domače moštvo je bilo tokrat zelo borbeno in bi z malo več sreče lahko prišlo v polfinalne tudi brez žrebanja. Posebno poštvovalen je bil vratar domačinov. Pa tudi večina ostalih igralcev je s svojo igro zadovoljila. Kot polfinalista v tekmovalcu za zimski nogometni pokal se bosta v nedeljo, dne 26. februarja srečali na stadionu SSD Soboti v Murski Soboti moštvi SD Proletarca iz Zagorja in SSD Soboti.

Po zadnji igri SSD Soboti in Zagorja je pričakovati, da izide domače moštvo iz tekme kot zmagovalce.

PO DOMOVINI

Berane. V vasi Dragosava v beranskem okraju je osnovana nova kmetijsko-obdelovalna zadruga, že peta v okraju. Devetnajst domačinstev je prineslo v novo zadrugo 50 ha obdelovalne zemlje, vso živino in inventar. Zadruga se imenuje po predsedniku vlade ljudske republike Crne gore »Blaže Jovanoviča«.

Sremska Mitrovica. Uspehi kmetijsko-obdelovalnih združenj v rumenskem okraju so vzbudili veliko zanimanje za skupno obdelovanje zemlje tudi med vsemi ostalimi kmetovalci v okraju. Ze ustanovitve novih združenj se je preko zime pridružil 300 novih domačinstev. Samo v mesecu januarju se je v okraju osnovalo pet novih obdelovalnih združenj.

Požarevac. V vasi Petrovac v požarevskem okraju je bila ustanovljena prva kmetijsko-obdelovalna zadruga. Ustanovni skupščini so poleg združnikov prisostvovali tudi kmetje iz okoliških vasi. Takoj po ustanovitvi so predstavniki obdelovalne zadruge obiskali nekoliko kmetijsko-obdelovalnih združenj v Srbiji, kjer so se spoznali z delom in izkušnjami starejših združenj.

Krajevni ljudski odbor je podaril zadrugi trijeer in plug. Okrajni ljudski odbor bika. Okrajna zveza kmetijskih združenj pa kosilni stroj z samovoznico.

Makarska. Novo kmetijsko-obdelovalno zadrugo »Narodni ustanak« v vasi Gradac v makarskem okraju je osnovalo 27 domačinstev. Zadruga se bo bavila s poljedelstvom in ribištvo. To je že druga kmetijsko-obdelovalna zadruga v okraju.

Gostivar. Meseca januarja letošnjega leta so kmetovalci gostivarskega okraja osnovali 6 novih kmetijsko-obdelovalnih združenj, v katere je vstopilo 180 domačinstev s skupnim imetjem. Prav tako je prejšnji mesec 16 šiptarskih domačinstev s 100 člani osnovali svojo obdelovalno zadrugo v vasi Toplice. Zadrugo so imenovali »Lirij populita«, kar pomeni »svoboda narodu«. Šiptariji so prinesli v zadrugo 20 ha orne zemlje, 240 ovac, 202 komada goveje živine in šest konjev. V gostivarskem okraju obstaja sedaj skupno 35 kmetijsko-obdelovalnih združenj.

Plevlje. V okraju Plevlje je osnovana prva kmetijsko-obdelovalna zadruga, ki nosi ime po organizatorju ljudskega upora v tem kraju Velimiru Jokiču. Zadruga obsega 40 domačinstev s 125 ha travnikov in pašnikov, 109 ha orne zemlje in 18 ha gozda. Od živine ima zadruga sedaj 17 krav, 13 konjev, 72 volov in 234 ovac. Okrajni ljudski odbor je podaril zadrugi še 250 ovac, gozdno industrijsko podjetje »Rdečavac« pa je podarilo zadrugi dve letnici baraki, ki bosta začasno služili za hleva.